

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה צמחא כו' שחורים או שחומים כ"ל י"ב לשון שחממת ונמנמא ונבנה דפרק הספינה פי' שחומים וכה"ל וכל חוס נללא לנן: (ב) ד"ה והשני כו' מווג שני צחא מהן תכפר והשני: (ג) ד"ה שאין חטאת כו' שלא ונמנמא צבור אף חטאת שפירו צעליה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה צמראה וכו'
או שחופים. כל"ל:

מוסף רע"י

[illegible]

הדרך על־הוציאו לוֹ
שֶׁפֶךְ הַדָּם. עַל
הָאָרֶץ שֶׁל שְׂעִיר הַנֶּעֱשֶׂה
פָּנִים (מִנְחוֹת נט:). יְמוֹת
לְיִצְחָק הַמִּשְׁתַּלַּח. לְיִצְחָק
שֶׁנִּיזָּא שְׁנַיִם אֲחֵרִים (זִבְחִים
נט:). מֵת הַמִּשְׁתַּלַּח
שֶׁפֶךְ הַדָּם. שֶׁל חֲזָרוֹ עַל
הַקֶּרֶקֶע וַיִּצָּא שְׁנַיִם אֲחֵרִים
(מִנְחוֹת נט:).

תום' ישנים

[illegible]

נחמן ולטעמיק וכי עדרו

חצית הדשן: הלא רחב
הלשכה. שהשליכו לתורה
מהן שלש קופות לתרומה

יב' עדרו שורף מי דמי התם לא כתיב אותו
הכא כתיב אותו איתמר רב פפי משמיה
דרבא אמר ראשון משלח ורב שימי משמיה
דרבא אמר אחרון משלח בשלמא רב שימי
(בר אשי) משמיה דרבא דאמר אחרון משלח
קסבר הואיל וגמר בו כפרה אלא רב פפי
משמיה דרבא מאי קסבר סבר לה כרבי יוסי
דאמר מצוה בראשון הי רבי יוסי אילימא ר'
יוסי דקופות דתנן⁶ (רבי יוסי אומר) ^אשלוש
קופות של שלש שלש סאין שבהם תורמין
את הלשכה והיה כתוב עליהם אב"ג ותניא
א"ר יוסי למה כתוב עליהן אב"ג לידע איזה
מהן נתרמה ראשון להביא הימנה ראשון
שמצוה בראשון דילמא בעידנא דאיתחזאי
קמייטא לא איתחזאי בתרייתא אלא רבי יוסי
דרפסח⁷ (דתנן) ^איהמפריש פסחו ואבד והפריש
אחר תחתיו ואחר כך נמצא הראשון והרי
שניהן עומדין אי זה מהן שירצה יקריב דברי
חכמים רבי יוסי אומר מצוה בראשון ואם היה
שני מובחר ממנו יביאנו:

הדרן עלך הוציאו לו

שני יְשַׁעְיִי יוֹם הַכְּפוּרִים מִצּוֹתָן ^ט שִׁיחֵי
שְׁנִיתָן שׁוּיִן בְּמִרְאָה וּבִקְוָמָה וּבְדַמִּים
וּבִלְקִיחָתָן כְּאֶחָד יוֹאֵף עַל פִּי שְׂאִין שׁוּיִן כְּשֶׁרִין
יִלְקַח אֶחָד הַיּוֹם וְאֶחָד לְמַחֵר כְּשֶׁרִין יָמָת אֶחָד
מֵהֶם אִם עַד שְׁלֹא הִגְרִיל מֵת יִקַּח זֶזֶג לְשֵׁנִי
וְאִם מִשְׁהִגְרִיל מֵת יִבִּיא זֶזֶג אַחֵר וְיִגְרִיל
עֲלֵיהֶם בְּתַחִילָה וַיֹּאמֶר אִם שֶׁל שֵׁם מֵת
זֶה שְׁעֵלָה עֲלִיו הַגּוֹרֵל לְשֵׁם יִתְקִיִּם תַּחֲתָיו
וְאִם שֶׁל עֲזָאוֹל מֵת זֶה שְׁעֵלָה עֲלִיו הַגּוֹרֵל
לְעֲזָאוֹל יִתְקִיִּם תַּחֲתָיו ^יוְהֵשֵׁנִי יִדְעָה עַד
שִׁימְתָּאֵב וַיִּמְכֹּר וַיִּפְּלוּ דַמְיוֹ לְגַדְבָּה ^ישְׂאִין
חֲמִסָּת צְבוּר מֵתָה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר תַּמּוֹת
עוֹד אוֹמֵר רַבִּי יְהוּדָה ^ינִשְׁפָּךְ הַדָּם יָמוֹת
הַמִּשְׁתַּלַּח מֵת הַמִּשְׁתַּלַּח יִשְׁפָּךְ הַדָּם:
גמ'

[illegible]

הוציאו לו פרק חמישי יומא

סב.

קב א מיי פ"ג מהל' שקלים הלכה ז:
קב ב מיי פ"ד מהל' קרבן פסח ה' ו:
קב ג ד ה מיי פ"ה מהל' עבודת יוה"כ ה' יד:
קב ד ז ח שס הלכה טו:

דבינו חננאל

ואפי' לר' אלעזר דר' שמשעון דאמר כולן שורפין, בשערי המשתלה, אם אבד והביא אתר ואחר כך נמצא הראשון אחד משלה אותו לעזאזל אותו ואחר ולא שנים. איזה משמיה ששלח ר' פפי מרמיה דרבא [אמר] ראשון משלה מזה כר' יוסי דאמר מזה הראשון כר'. הדין עילך הוציאו לו שני שערים שני שיעורו יום הכפורים מכותן שיעורו שוין כר'.

תום' ישנים (המשך)

[illegible]

והוא מלאי מהיו זריקה אלס מלורע זימין דמן הדין הוה לן למימר דזין קבלה וזין זריקה דלשס מלורע זימין דומיא דמתן שמן אי לא דלהדריה קרס מדכתיב כחטאת כלשס והפתיח קבלה חלל נחמיה דכחטאת גופיה זימין נימא דכלשס מלורע נמי תהיו זימין ומירן כיוון דלהדריה קרן דכתיב כחטאת כלשס הוה ודרשין כשאר אשמות יהא איכא למימר דלהדריה לגמרי עוד הקסה למלן דלמר דבר הלמד בזריה שיה חוזר ומלמד דהיקש ליהוה כל אשמות זימין לרבי שמעון מהיקישא דכחטאת כלשס או מהיקישא דחוטא המורה וגרלה לי דע"כ לרבי שמעון זריקה אשמות בשמאל מדכתיב כחטאת כלשס ודרשין דפרק שני דזבחים (דף סה.) לר' שמעון גזי ממהא דא לעובדה דיד עובדה זימין כחטאת דא לעובדה דכלי עובדה בשמאל כלשס וע"כ היינו זריקה דלי בקבלה אפילו בשמאל נמי הויה בשמאל לרבי שמעון דלדאיתא דהדיא פרק שני דזבחים (דף סה.):

הדרך עלך הוציאו לו

שְׁנֵי שְׂעִירֵי זָבָח (יחזקאל כ"ד) **לְקוֹמָה** וְהָרָאשִׁים.
וְהָרָאשִׁים לִי הָיוּ אֲלֵיכֶם דֹּרֹת יְהוּדָה
וְדָא אֲלֵיכֶם דֹּרֹת שְׁמוֹנָה הָא דְרִישׁ
גִּיָּה לְדַרְשָׁה אַחֲרֵיהּ בְּפִקֵּי דְשִׁנְכוֹת
וְקִדְשִׁי (יג) וְלָקַח אֶת שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים
מִקֹּדֶשׁ שְׂעִיר הַמִּשְׁחָה לְשַׂעִיר הַפְּעִימִים
(ד) מֵה שְׂעִיר הַפְּעִימִי אִינוּ מִכְפָּר עַל
שְׂרָאֵל בְּשָׂאֵר עֲבִירוֹת אִף שְׂעִיר
הַמִּשְׁחָה אִינוּ מִכְפָּר עַל הַכֹּהֲנִים
בְּשָׂאֵר עֲבִירוֹת וְקֹאֲמֵר הָתֵם וְרִבֵּי
יְהוּדָה לְהִי אִיתְקוֹשׁ שִׁיחָא שְׁוִין
בְּצִמְרָאֵל וְצוּמָה דְּבָרִים וְקֹאֲמֵר רִבֵּי
שְׁמוֹנָה מִנָּה לִי דְבָעִימִי שִׁיחָא שְׁוִין
וְלִיכָא לְמִימָר מִשּׁוֹס דְּאִין יִקְרָא לְמַחְלָה
וְנִקְרָא לְהוּ לְכָל מִינֵי דְאִ"כ מִנָּה לִיחָא
לְהַשְׁמִיט דֹּרֹת יְהוּדָה לִיחָא לִיחָא יִקְרָא
לְמַחְלָה לְמַחְלָה וְקוּמָה וְדִמִּי וִימָא דֹּרֹת
יְהוּדָה אִיחָא לִיחָא יִקְרָא אִיפְכָא מִקֹּדֶשׁ
עַל פְּעִימֵי לְמַחְלָה מֵה מִשְׁלָח אִינוּ מִכְפָּר
עַל שְׂרָאֵל בְּצוּמָת מִקֹּדֶשׁ וְקֹאֲמֵר
פְּעִימֵי אִינוּ מִכְפָּר עַל הַכֹּהֲנִים
בְּצוּמָת מִקֹּדֶשׁ וְקֹאֲמֵר וְלִיכָא לְשִׁיחָא
בְּצוּמָת מִקֹּדֶשׁ

ובפסוק חקש' אשר לעם למה לי חפוק ליה מהיקשא דכפרי' שלא ליה היקשא כי האי גוונא מה שעיר המשתלח אינו מכפר על ישראל אלא מקדש וקדשו כיון דלא מצי למילף דומה לדומה מה משתלח אינו ככה"ג אע"ג דלא הוה ממנש דומה לדומה ואע"ג דהוי מצי למידרש אה משום דלין היקש למחנה ה"נ נדרוש הוה שלא ימכפרו הכהנים היקש למחנה ואי"כ אשר לעם לר"ש ל"ל לאפוקי שטח דלחיתא הכהנים לחיתאקשו צהו שעיר הפנימי ושעיר המשתלח כצירא ליה לר' שמעון א ואיתר ליה חד לענין כפרה למידרש מה שעיר הפנימי אין מכפר מדמינן להו לגמרי דלא אמרינן מה זה אינו מכפר על ישראל אף משום דמייתר לן קרא להכי די לנו אס נקיש אותם בדבר אחד ומשתלח לפנימי אלא דוקא פנימי למשתלח אבל משתלח לא הוה ככפרתו והשתא נמי ניחא מאי דקשיא לן אמאי מייית הכס קרא נני ישראל יקח שני שעירי עוים ולמאי דפרישית ניחא דקרא קמא ייניח דמעט ליהוי ולי לא הוה כצירא אלא תרי קראי הוה דרשינן שעיר המשתלח לפנימי אבל לומר שזו שוין בצרחה וקומוה לא קומוה אלא מדמייתר לן קרא בצרחה דרשינן שוין בצרחה וקומוה: ה

שאל (קומה, ו) וכן ערב פסח שחל להיות בשבת מניח טעמים אלו כי, מ"מ אין עיקר לקיחתו ביום הכיפורים. מיהו קשה מדאמרין לקמן בפירוק (סנה, ב) ויער דר' טבי דלמך בעיין מרורים חדשה עמיה היל, ומתום מלווה אין לנו לומר ומיחו. י"ל דמ"מ ירחו לקמריין משום מנוח כי (ריכי) (הכל) שאני אלו ויזה, ורבי יהודה דלמך ממוח אינו (אלא) משום דלית ליה דבעלי חיים (נדחין) דמפרש רב בגמ' (לקמן סד, ב).